

Magyarország Alkotmánybírósága
1015 Budapest, Donáti u. 35-45.
1535 Budapest, Pf. 773.

Tárgy: alkotmányjogi panaszra vonatkozó indítvány

Tisztelt Alkotmánybíróság!

FŐVÁROSI KÖZIGAZGATÁSI ÉS MUNKAÜGYI BÍRÓSÁG KÖZIGAZGATÁSI ÜGYSZAK 3.	
FŐLAJSTROMSZÁM KEZDŐIRATON:.....	
Postán / Gyűjtőlécába / Személyesen / E-mailen / Faxon	
Érkezett:	2013 -10- 2 8
PÉLDÁNY:.....	IV.....
MELLÉKLET:.....	KÖZTÜK:.....
FŐLAJSTROMSZÁM:	30218/13
UTÓIRATON:.....	

Alulírott Gyurcsány Ferenc [REDACTED] az Alaptörvény 24. cikkének (2) bekezdés d) pontjában nevesített, az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (továbbiakban: Abtv.) 27. §-ában konkretizált alkotmánybírósági hatáskör és ugyancsak az Abtv. 27. §-ában foglalt indítványozói jogosultság alapján, az Abtv. 51. § (2) bekezdésében foglalt kötelezettségem miatt dr. Czeglédy Csaba (9700 Szombathely, Kossuth Lajos utca 8.) jogi képviselőm útján, az alábbiak szerint előterjesztett, **alkotmányjogi panaszra** vonatkozó

indítványt

nyújtom be.

Kérem a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy a Kúria, mint **felülvizsgálati bíróság Kfv. III. 37.242/2013/3. számú ítéletének alaptörvény-ellenességét megállapítani, és a határozatot megsemmisíteni** szíveskedjen.

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	IV / 1617 - 0 / 2013 .
Érkezett:	2013 NOV 0 4.
Melléklet:	3x 10 + 3 + 2x3 db P~

Indokolás

A Kúria döntése (amelyet Indítványozó jogi képviselője 2013. augusztus 29. napján vett kézhez), és az így hatályában fenntartott elsőfokú ítélet által megsértett alaptörvényi rendelkezések és jogszabályok:

Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése

Alaptörvény 28. cikk

Alaptörvény VI. cikk (2) bekezdése

Alaptörvény IX. cikk (1) és (2) bekezdése

A sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. CIV. törvény 13. §

A médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény 12. §

(1) és (2) bek., 12. § (3) és (4) bek., 181. §

I. Tényállás

Jelen alkotmányjogi panasz tényállásának körében tisztelettel alábbiakat adom elő.

1. A Magyar Televízió Nonprofit Zrt. (1016 Budapest, Naphegy tér. 8., továbbiakban Médiaszolgáltató) az M1 elnevezésű csatornáján 2012. szeptember 06. napon 19 óra 30 perckor kezdődő „Híradó este”¹ című, valamint ugyanezen a napon 22 óra 05 perckor kezdődő „Az Este”² című műsorszámaiban foglalkozott az ún. napvilágra került IMF-követeléslistával, amelyben állítólag az IMF összefoglalóan közölte a Kormánnyal, milyen intézkedések végrehajtását „követeli” a készenléti hitelkeret biztosítása érdekében.

Indítványozó szerint a Médiaszolgáltató nem tett eleget a kiegyensúlyozott tájékoztatás törvényi előírásának, ezért kifogással fordult az Mttv. 181. §-a alapján a Médiaszolgáltatóhoz (1. számú melléklet).

A Médiaszolgáltató arról tájékoztatta az Indítványozót, hogy álláspontja szerint eleget tett a jogszabályi kötelezettségének, a kifogásolt tájékoztatása megfelelt a kiegyensúlyozottság törvényi követelményének. Ezt követően az Indítványozó a részére nyitva álló határidőben a Médiatanácshoz fordult és kérte a Médiaszolgáltatóval szembeni kiegyensúlyozottsági eljárás megindítását és vizsgálat lefolytatását, továbbá az Mttv. 181. § (5) bekezdése alapján kérte, hogy a Médiatanács az alábbi közlemény közzétételére kötelezze Médiaszolgáltatót (2. számú melléklet):

„Az IMF követeléslistáját tartalmazó levélről a Magyar Nemzet című napilap tudósított először. A lap információját 2012. szeptember 06-án délután, a www.facebook.hu közösségi portálon megjelent video üzenetében Orbán Viktor miniszterelnök is megerősítette. Az Index című internetes hírportál azonban röviddel ezután azt jelentette, hogy munkatársuknak alkalma volt betekinteni a levélbe, és az, a korábbi állításokkal ellentétben nem új. Az IMF és az Európai Bizottság közösen intézte a magyar kormányhoz, még júliusban, a hiteltárgyalások első fordulójának lezárása után. A levélben konkrét követelések nincsenek, csak olyan intézkedéseket javasol, amelyeket hazai és nemzetközi szakértők évek óta sürgetnek, továbbá felhívja a figyelmet, hogy azonnali külgazdó lépések hiányában sem az idei, sem a 2013-as hiánycél nem tartható. A két nemzetközi intézmény közelebbről meg nem határozott intézkedéseket vár az SZJA átalakítása és a szociális kiadások terén, konkrétumként tartalmazza viszont az Alkotmánybíróság költségvetési és adóügyekben elvont hatáskörének visszaállítását és a Magyar Nemzeti Bankra kivetett tranzakciós adó eltörlését. Az Index információit a Népszabadság internetes portálja, a www.nol.hu Fidesz-frakción belüli forrására hivatkozva megerősítette.”

A Médiatanács 1847/2012. (X.17.) sz. határozatában Indítványozó kérelmét elutasította (3. számú melléklet).

2. Indítványozó törvényes határidőn belül az akkor még illetékességgel rendelkező Fővárosi Ítéltáblához nyújtotta be felülvizsgálati kérelmet 2012. november 12. napján (4. számú melléklet). A jogszabályok módosulása következtében 2013. január 01-től az ügyre a Fővárosi

¹ http://www.hirado.hu/Videok/2012/09/06/20/MTV_Hirado_2012_szeptember_6_19_30.aspx

² http://videotar.mtv.hu/Videok/2012/09/06/22/Az_Este_2012_szeptember_6_.aspx

Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság rendelkezik hatáskörrel és illetékességgel az Mttv. 181. § (7) bekezdése szerint. A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 6.K.30.218/2013/9. számú ítéletével indítványozó keresetét elutasította.

3. Az első fokon eljáró Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság ítéletében (5. számú melléklet) kifejtette, hogy a Médiaszolgáltató tájékoztatása a kiegyensúlyozottság követelményének megfelelt azáltal, hogy az az ellenzéki politikusok és a nyilatkozó szakértők *véleményét*, ellentétes álláspontját, nézeteit is közölte. Álláspontja szerint ez elegendő volt a tárgyilagos, ténszerű és kiegyensúlyozott tájékoztatáshoz. Utalt e körben a Fővárosi Ítéltábla 3.K.27.629/2011/7. számú ítéletére (7. oldal 2. bekezdés), amely szerint: „*a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelménye ... azt jelenti egyebek mellett, hogy biztosítani kell a közszétett bírral összefüggő, az abban érintettek részéről létező, releváns vélemény(ek), ellentétes álláspontok megismertetését... A tájékoztatás tehát ... akkor kiegyensúlyozott, ha az adott eseménnyel, vagy jelenséggel kapcsolatban valamennyi releváns információt, illetve nézetet megjelenít.*”

4. Az elsőfokú ítélet ellen Indítványozó felülvizsgálati kérelmet nyújtott be a Kúriához (6. számú melléklet). Indítványozó felülvizsgálati kérelmében előadta, hogy jelen eljárással kapcsolatban érintett műorszám vonatkozásában a Médiaszolgáltató a tényeket nem teljeskörűen ismertette, így a közölt hír hiányos volt. Ugyanis két, egymással szoros összefüggésben lévő hír létezett. A Médiaszolgáltató azonban csak a hír egy részletét jelenítette meg, ezért tájékoztatása nem felelt meg a ténszerűség, tárgyilagosság és a kiegyensúlyozottság követelményének. Indítványozó álláspontja szerint két hír-részletről van szó, amely hír-részletek együttesen alkotják a pontos és teljes (tárgyilagos és ténszerű) hírt. A tárgyilagos, ténszerű és kiegyensúlyozott tájékoztatás csak a két hír-részlet egyidejű, együttes, egy hírként való közlésével valósulhatott volna meg.

Indítványozó továbbá kérte a Kúriát, hogy jogalkalmazó tevékenysége során a joggyakorlatot alakítani szíveskedjen a körben, hogy jogszerű-e a lineáris médiaszolgáltató azon eljárása, hogy egy hír-részletből bizonyos hír-részletet kiragad, majd csupán ezeket közli az egész hír helyett, a hírt lerontva, torzítva, így adatokat, tényeket, információkat zárva el a közönség elől, úgy, hogy a nem közölt hír-részletet, mint véleményeket engedi csak a „hírhoz” hozzáfűzni.

Indítványozó továbbá előadta, hogy súlyosan sérül a ténszerűség és tárgyilagosság követelménye azáltal, hogy a Médiaszolgáltató a tájékoztatásában úgy tájékoztatott egy hírről, hogy annak bizonyos részleteit tette csak közzé, míg a további részleteiről, a történetek cáfolatáról tájékoztatni elmulasztott, illetve azokat az ellentétes álláspontot képviselő véleményeként közölte.

A Kúria által kialakított jogértelmezés szerint (BH 2007. 253. számú eseti döntés) a kiegyensúlyozott tájékoztatás fogalmába a sokoldalúság, a ténszerűség, az időszzerűség és a tárgyilagosság követelménye is beleértendő, azonban a 2013. április 04. napjától az Smtv. rendelkezéseiben bekövetkezett jogszabályi módosulás következtében a hatályos Smtv. csak a kiegyensúlyozottság követelményét nevesíti. Mindezek alapján Indítványozó kérte a T. Kúriát, hogy foglaljon állást abban a kérdésben, hogy miután a fenti részelemek a törvényszövegből kikerültek, fenntartható-e a „kiegyensúlyozott tájékoztatás” követelményének olyan értelmezése, miszerint abba a korábban nevesített négy részelem is beleértendő.

5. Az Alkotmánybíróság által vizsgálendő bírói döntés

A Kúria jelen alkotmányjogi panasz tárgyát képező ítéletében (7. számú melléklet) az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.

Indokolásában a Kúria rámutatott arra, hogy a kiegyensúlyozott tájékoztatás jogszabályi követelményének való megfelelés minden esetben az adott műsorszám szerkesztésekor rendelkezésre álló híranyag mérlegelését teszi szükségessé. A különböző híreket, tényeket, véleményeket értékelő magyarázatokat az arányosságra figyelemmel kell szerkeszteni. Álláspontja szerint ezen folyamat szubjektív elemeket is hordoz magában. Ebből kifolyólag magát a kiegyensúlyozott tájékoztatást sem lehet egzaktan, matematikai pontossággal meghatározni. A Kúria rögzítette, hogy a médiaszolgáltató azt nem teheti meg, hogy ha arányában több az ellentétes vélemény, magyarázat, mint a hír-anyag, akkor ne törekedhetne a médiaszolgáltató a kiegyensúlyozott tájékoztatásra. Óhatatlanul mérlegelnie kell, hogy mely tények, vélemények kerülnek az adott hírműsorba vagy rendszeresen jelentkező műsorszámok esetén a következőkbe. A Kúria álláspontja szerint a műsorszámok sorozata esetén az időszerűség szenvedhet sérelmet. Továbbá kiemelte, hogy a konkrét ügyben általános érvényű állásfoglalást a kiegyensúlyozottság értelmezéséről hatáskör hiányában nem adhat.

II. A befogadhatóság kérdése

Indítványozó tisztelettel előrebocsátja, hogy természetesen tisztában van az alaptörvény-ellenes bírósági döntések elleni alkotmányjogi panasz jogintézményének szabályozásával és céljával, illetve az Alkotmánybírósághoz fordulás feltételeivel.

1./

Fontosnak tartom leszögezni, hogy jelen alkotmányjogi panasznak nem célja a tárgybeli kúriai döntés „felülvizsgálata”, Indítványozó nem, mint „negyedik bírói fórumhoz” kíván fordulni jelen indítványával. Indítványozó azonban egy olyan jelentőségű jogi problémát lát az elsőfokú bíróság és a Kúria hivatkozott ítéleteiben, amely miatt határozott álláspontja az, hogy a T. Alkotmánybíróság közbelépése és állásfoglalása elengedhetetlen.

Különös tekintettel arra is, hogy a médiaágazatot szabályozó két törvény: a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény, továbbá a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény újnak minősülnek, így ezen szabályok mentén jelenleg van formálódóban a bírói gyakorlat.

A Kúria I. 5. pontban hivatkozott ítéletében kiemelte, hogy hatáskör hiányában általános érvényű állásfoglalást a kiegyensúlyozottság értelmezéséről nem adhat.

Álláspontom szerint nem hagyható figyelmen kívül azon tény, hogy a kiegyensúlyozott tájékoztatás jogintézménye olyan garanciális alapjogok érvényesülésére hat, mint jelen alkotmányjogi panasszal érintett információszabadság, a véleménynyilvánítás alapjoga, valamint a

demokratikus közvélemény kialakulásához szükséges szabad tájékoztatáshoz való jog. Ebből kifolyólag álláspontom szerint elengedhetetlen az, hogy az eljáró bíróságok jogalkalmazó tevékenységük során egyértelmű és határozott állásfoglalást fejtsenek ki abban a tekintetben, hogy az Smtv. 2013. április 04. napjától hatályos szövege alapján - amely a sokoldalúság, tényyszerűség, időszerűség és tárgyilagosság követelményeit nem, csupán a kiegyensúlyozottság követelményét tartalmazza -, hogyan értelmezendő a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelménye, és, hogy hol húzódnak a szerkesztői szabadság határai.

A fenti alaptörvényi helyek alapján szükséges annak meghatározása, hogy a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményének betartása mellett hol húzódnak a szerkesztői szabadság határai. Különösen fontos ez a kérdés egy közszolgálati médium esetében. Álláspontom szerint szükséges annak Alkotmánybíróság általi vizsgálata, hogy a közérdekű adatok megismeréséhez való alapjog, és a demokratikus közvélemény kialakulásához szükséges szabad tájékoztatás követelményének tiszteletben tartása mellett megteheti-e adott médium, beleférhet-e a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményébe az a tájékoztatás, amelyben a szerkesztő csupán hír-részleteket közöl, önkényesen válogatva a hír bizonyos részei között.

Jelen esetben ugyanis az történt, hogy a Médiaszolgáltató a hír részét képező állításból és cáfolatból csupán az állítást közölte, annak cáfolatát nem, annak ellenére, hogy azt ismerte, legalábbis ismernie kellett volna!

Utal Indítványozó arra, hogy álláspontja szerint egy hír-részletet, amely tényekből, tényállításokból áll, nem lehet pótolni, egyenértékűvé tenni a közölt hír-részlethez fűzött ellentétes véleményekkel, álláspontokkal. Indítványozó határozott álláspontja szerint az eljáró bíróságok ezen jogértelmezése nem felelhet meg az Alaptörvény hivatkozott rendelkezéseinek. Szükséges ezért annak vizsgálata és meghatározása, hogy a szerkesztői szabadság – főként egy közszolgálati médium esetében! – milyen körre terjedhet ki, melyek a szerkesztőség által is betartandó kötelezettségek.

Mindezekre tekintettel Indítványozó álláspontja szerint a T. Alkotmánybíróságnak is foglalkoznia kell a felmerült jogi kérdéssel az Alaptörvényben biztosított alapjogi érintettség okán.

2./

E körben előadom, hogy ezen alapjogsérelem nem kizárólag egyéni érdeksérelemmel jár, hanem a közérdek sérelmével is. Az alapjogsérelem hatása kettős a tekintetben, hogy az Alaptörvény VI. cikk (2) bekezdésében nevesített közérdekű adatok megismeréséhez és terjesztéséhez való alapjog, valamint az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdésében biztosított véleménynyilvánítás alapjoga, és a IX. cikk (2) bekezdése szerinti demokratikus közvélemény kialakulásához szükséges szabad tájékoztatás egymást feltételező és egymásra kiható alapjogok.

Ebből következik, hogy a véleménynyilvánítás alapjogának érvényesülésének előfeltétele a megfelelő információhoz való hozzájutás, amelynek alapjogi kereteit biztosítja az Alaptörvény VI. cikk (2) bekezdés 2. fordulata, és a IX. cikk (2) bekezdése. Ezen alaptörvényi rendelkezések

biztosítják a társadalom számára a tájékoztatáshoz való jogot, és a demokratikus közvélemény kialakulásához szükséges szabad tájékoztatás feltételeit.

A demokratikus berendezkedésű államokkal szemben támasztott azon követelmény megvalósulásához, hogy az állampolgárok aktívan részt vehessenek a közügyek megvitatásában, elengedhetetlen az információszabadsághoz való alapjog érvényesülése. Nem lehet a közügyek kérdésében megalapozott, adekvát véleményt kialakítani az eltérő nézőpontok, álláspontok ismeretének, illetve **a hírek teljeskörű ismeretének** hiányában. Enélkül a véleménynyilvánítás alapja is kiüresedik, és a jogalkotó szerinti tényleges tartalommal nem érvényesíthető.

A Kúria alapjogvédelmi funkciójából egyértelműen következik, hogy mindenekelőtt az alapjogi kérdéseket (illetve az eljárásjogi kérdéseket) kell tisztázni, és csak ezt követően térhet az anyagi jogi kérdésekre. E körben előadom, hogy Indítványozó az alapeljárás során kifejezetten hivatkozott az információszabadság alapjogának megsértésére, amellyel „felhívta” a jogalkalmazó szervet döntése során ezen szempontok figyelembe vételére. Azonban a Kúria eljárása során ezen szempontokat értékelése körébe nem vonta.

A fentiek alapján tehát a tárgybeli kúriai ítélet Alaptörvénynek való megfelelésének, és az Alaptörvényben biztosított jogok érvényesülésének a vizsgálata álláspontom szerint az Alkotmánybíróság hatáskörébe tartozó lényeges kérdés, így tisztelettel kérem jelen panasz befogadását és érdemi vizsgálatát.

III. Az Alaptörvény megsértett rendelkezései

Indítványozó alapjogait tárgybeli ítélet érdemben csorbítja. A Kúria döntése a jogállamiság alaptörvényi követelményébe ütközik és sérti Indítványozónak a közérdekű adatok megismeréséhez való alapjogát az alábbiak szerint:

1./

Magyarország Alaptörvénye

B) cikk

(1) Magyarország független, demokratikus jogállam.

A T. Alkotmánybíróság több határozatban értékelte a jogállamiság alkotmányos fogalmát. A jogállam azáltal valósul meg, hogy az Alkotmány valóban és feltétlenül hatályosul. A jogszabályok és az állami szervek működésének Alkotmánnyal való összhangján túl az Alkotmányba foglalt fogalmi kultúrának és értékrendnek kell áthatni a társadalom egészét, továbbá a jogállamiság a köztársaság alapértékének tekintendő (9/1992. (I. 30.) AB hat.), (11/ 1992 (III.5.) AB hat.). A jogállamiság elve a T. Alkotmánybíróság korábbi gyakorlata szerint nem kiegészítő másodlagos szabály, továbbá nem deklaráció, hanem önálló alkotmányjogi norma, amely sérelme önmagában megalapozza egy jogszabály alkotmányellenességét (11/ 1992 (III.5.) AB hat.).

Tekintettel arra, hogy a jogállamiság a demokratikus állami berendezkedés egyik alapkövetelménye, ezen alkotmányos követelmény fogja át az Alaptörvényben biztosított alapjogok érvényesülését. Indítványozó álláspontja szerint sérül a jogállamiság követelménye is az Alaptörvényben biztosított egyéb alapjogok sérelme esetén.

Továbbá előadom, hogy Indítványozónak abból következően, hogy Magyarország jogállam, az egyik legalapvetőbb alapjoga sérül az esetben, ha a legfőbb bírósági szerv jogszabálysértő, tényállásba ütköző, rendkívül okszerűtlen és iratellenes ítéletet hoz. Indítványozónak joga van ahhoz, hogy ügyében a legfőbb bírósági szerv is a jog által megszabott keretek között hozzon döntést.

2./

Magyarország Alaptörvénye

VI. cikk

(2) Mindenkinek joga van személyes adatai védelméhez, valamint a közérdekű adatok megismeréséhez és terjesztéséhez.

Ahogy arra az elsőfokú eljárásban 2013. március 12. napján kelt előkészítő iratomban (8. számú melléklet) is hivatkoztam, a sérelmezett közlés, továbbá a Médiatanács jelen alkotmányjogi panaszommal érintett határozata sérti az Alaptörvény VI. cikk (2) bekezdésében biztosított közérdekű adatok megismeréséhez való alapjogomat.

A T. Alkotmánybíróság ezen alapjog vonatkozásában egyik korábbi határozatában hangsúlyozta, hogy az információszabadság a választott népképviselői testületek, a végrehajtó hatalom, a közigazgatás általi tevékenység ellenőrizhetőségének alkotmányos biztosítéka, és a nyilvánosságon keresztül serkenti e szervek demokratikus működését. Kiemelte továbbá, hogy a védelem azokra az információkra terjed ki, amelyek képesek formálni az egyén politikai intézményekre vonatkozó véleményét (60/1994. (XII. 24.) AB határozat).

Hivatkozott alapjog biztosítja a társadalom számára a közérdeklődésre számot tartó ügyekkel összefüggésben a tájékoztatáshoz (pontosabban: egyik oldalról a megismeréshez, másik oldalról a terjesztéshez) való jogot. A tájékoztatás adására vonatkozó feltételeket a médiaszolgáltatók vonatkozásában pedig külön törvény határozza meg, amely szerint a tájékoztatásnak kiegyensúlyozottnak kell lennie.

2.1.

A kiegyensúlyozott tájékoztatás követelménye a Kúria támadott ítéletében

A I. 5. pont alatt hivatkozott kúriai döntés Indítványozó álláspontja szerint olyan súlyosan alapjogsértő, továbbá okszerűtlen és iratellenes, amelynek következtében alaptörvény-ellenes volta aggálymentesen megállapítható.

A Kúria hivatkozott ítélete szerint a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményének való megfelelés az adott műsorszám szerkesztésekor rendelkezésre álló híranyag mérlegelését teszi szükségessé. Az ítélet továbbá kiemelte, hogy ezen tevékenység természetéből adódóan

szubjektív elemeket is hordoz magában, így a kiegyensúlyozott tájékoztatást sem lehet egzaktan meghatározni.

A Kúria negatív tartalmát adta meg a kiegyensúlyozott tájékoztatás törvényi fogalmának, azonban arra konkrét jogértelmezést nem adott, hogy hol húzódnak a Médiaszolgáltató mérlegelési jogkörének törvényes határai.

Tárgybeli közlés vonatkozásában éppen abban áll az alapjogsértő cselekvőség, hogy a rendelkezésre álló híryanagból a Médiaszolgáltató mérlegelése során olyan mértékű „szelekciót” eszközölt, amely következtében egy hírrel összefüggő másik hírt meg nem jelenített a műsorszámban, noha a hír-részletek együttesen alkották a pontos, teljes, tárgyilagos, tényszerű hírt. A közölt híryanagból releváns hír-részletet – a hírben megfogalmazott állítás tényszerű cáfolatát – elhallgatta, ezzel megszegte a kiegyensúlyozott tájékoztatásra vonatkozó kötelezettségét, amellyel pedig alapjogsérelmet okozott, hiszen egy közérdekű adatot nem közölt, amelynek megismerése azonban Alaptörvényben foglalt alapjog.

Indítványozó álláspontja szerint tehát a Médiaszolgáltató mérlegelése eredményeként a műsorszámban megjelent hiányos hír olyan mértékben sértette a kiegyensúlyozott tájékoztatás törvényi követelményét, hogy az az információszabadság alapjogának sérelmével járt.

2.2.

A közérdekű adatok megismeréséhez való alapjog lényege biztosítani az állampolgárok közügyekben való participációjának megfelelő szintjét. A közérdekű adatok, valamint a közérdeklődésre számot tartó hírek ismerete segíti az adekvát vélemény kialakítását a politikai döntéseik meghozatala során.

Így az információszabadság alapjogának közvetett érvényesülése magában a választójogban manifesztálódó döntési jogosultságban jelenik meg.

Továbbá a nyilvánosság erejével biztosítja a végrehajtó hatalom tevékenysége feletti civil kontrollt. Ezen alapjog kettős természetéből adódóan egyrészt leképezi az állampolgárok, ha úgy tetszik a társadalom és az államhatalom közötti jogi kapcsolatot, másrészt jelzi az állami szervek/kormányzat demokratikus működését.

2.3.

Indítványozó álláspontja szerint az eljáró bíróságoknak értékelési körébe kellett volna vonnia az ügy elbírálása során a jogsértő cselekvőséget megvalósító **médiatartalom jellegét** is.

A T. Alkotmánybíróság korábbi gyakorlatában rámutatott arra, hogy az egységesen szabályozott médiatartalom gyűjtőfogalom, amely differenciális médiatartalmakat foglal magában. Továbbá kiemelte, hogy „[á]ltalánosan elfogadott, hogy a rádiós és televíziós műsorszolgáltatás véleményformáló hatása és a mozgóképek, hangok, élő tudósítások meggyőző ereje sokszorosa az egyéb információs társadalmi szolgáltatások gondolkodásra ható erejének.”

Bár ezen alkotmánybíróági határozat a sajtószabadság alapjogának értelmezése körében született, de Indítványozó álláspontja szerint analógia útján alkalmazható jelen alkotmányjogi panasszal összefüggésben is, tekintettel arra, hogy az alapjogsértő cselekvőség egy audiovizuális médiatartalomban jelent meg.

E körben előadom, hogy a társadalom döntő többsége még mindig audiovizuális médiatartalmakon keresztül tájékozik. Ebből következik, hogy Indítványozó álláspontja szerint különös körültekintéssel kell eljárnia az adott műorszám szerkesztőinek annak készítése során, hogy az Smtv. 13. §-ban nevesített kiegyensúlyozott tájékoztatás követelménye megfelelően érvényesüljön.

A T. Alkotmánybíróság korábbi, 1746/B/2010. AB határozatában már foglalkozott a médiatartalmak differenciálásának problematikájával. Hivatkozott határozatában kifejtette:

„A sajtószabadság valamennyi médium szabadságát felöleli, ezért korlátozásának szempontjai is vonatkoznak valamennyi médium szabályozására. A médiára általánosan irányadó szempontokon túl azonban a sajtószabadság korlátozása szükségességének és arányosságának megítélésénél az Alkotmánybíróság kezdettől fogva eltérő mércéket alkalmazott a különböző tömegkommunikációs eszközök tekintetében.

Alkotmánybíróság ugyanakkor — éppen az elektronikus média fejlődésének kibontakozását értékelve — rámutatott arra: „[á]ltalánosan elfogadott, hogy a rádiós és televíziós műsorszolgáltatás véleményformáló hatása és a mozgóképek, hangok, élő tudósítások meggyőző ereje sokszorosa az egyéb információs társadalmi szolgáltatások gondolkodásra ható erejének.” Következtes gyakorlata tehát az Alkotmánybíróságnak, hogy a sajtószabadság korlátozása alkotmányosságának vizsgálatakor figyelembe veszi a tömegkommunikációs szolgáltatásoknak az emberi gondolkodásra és a társadalomra gyakorolt hatásában meglévő különbségeket.

Az Alkotmánybíróságnak az új médiaszabályozás alkotmányosságának megítélésekor már arra is figyelemmel kell lennie, hogy a technológia további fejlődésével az egyes médiatípusok közötti határok átjárhatóvá váltak...Másképp viszont a „mozgóképek, hangok, élő tudósítások”, az audiovizuális médiatartalmak kiemelt szerepét, azaz a hatásmechanizmus érvének lényegét továbbra is figyelembe kell venni.”

Indítványozó álláspontja szerint a hivatkozott határozatban foglaltak jelen alkotmányjogi panasszal érintett alapjogsérelem vonatkozásában is alkalmazandóak, tekintettel arra, hogy az alapjogsértő cselekvőség egy audiovizuális médiatartalomban valósult meg. Határozott indítványozói álláspont szerint ezen körülményt értékelnie kellett volna az eljáró bíróságoknak a Médiaszolgáltató felelőssége kapcsán.

2.4.

Az alapjogsértés megvalósulását és a Médiaszolgáltató cselekvőségét árnyalja azon tény is, hogy a műorszámot moderáló műsorvezető nem hagyta megfelelően érvényesülni, továbbá negligálta az ellentétes véleményt megfogalmazó szakértőt, aki valójában a hír másik részletét bontotta ki. Itt hivatkozom az EBH2009. 2009-re, amely kimondja, hogy „az előre kialakított riporter állásfoglalás további monoton erősítése, súlykolása, nem fér bele a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményébe, és mellelleg nem is vár választ a riportalanytól, nem vitatkozik”.

Indítványozó álláspontja szerint a műsorvezető által tanúsított magatartás nem felelt meg az elfogulatlan tájékoztatás követelményének. Tekintettel arra, hogy az ellentétes véleményt kifejtő

szakértőt nem hagyta megnyilvánulni és kérdéseivel a szerkesztőség által képviselt nézőpontot súlykolta. Továbbá értékelendő azon körülmény, hogy a műsorvezető által megjelenített valóságnak meg nem felelő hír-részlettel szemben a csak véleményként jelent meg a hír másik része a szakértő által előadva, amely nem tekinthető azonos súlyú közlésnek.

2.5.

A T. Kúria ítéletének alapjogsértő volta Indítványozó álláspontja szerint továbbá az alábbiakban nyilvánul meg.

Az Smtv. 13.§-ra közvetlenül ható alaptörvényi rendelkezések az Alaptörvény VI. cikk (2) bekezdésében nevesített információszabadsághoz való alapjog, az Alaptörvény IX. cikk (1)-(2) bekezdésben nevesített véleménynyilvánításhoz, valamint a sajtószabadsághoz való alapjog.

Indítványozó álláspontja szerint a T. Kúriának értékelése körébe kellett volna vonni, hogy hol húzódnak a szerkesztői szabadság szubjektív mértékei és határai. Indítványozó álláspontja szerint az Smtv. 13.§-a, valamint az 1/2007 (I.18.) AB határozat ad támpontot a tekintetben, hogy az egyes Médiaszolgáltatóknak az eljárás során melyik az a végső határpont, nevezetesen a véleménypluralizmus fenntartása, amelynek keretei között az alaptörvényben megengedett módon és az Smtv. 13. §-val összhangban a mérlegelési jogkörüket gyakorolhatják.

Indítványozó álláspontja szerint a T. Kúria által értékelése körébe vont arányosság kérdése kétséget kizáróan fontos szempont a kiegyensúlyozott tájékoztatási kötelezettség betartása során, azonban jelen alkotmányjogi panasszal érintett esetben elsődleges relevanciával nem rendelkezik. Indítványozó megítélése szerint a Médiaszolgáltató által egy hírhez kapcsolódó, annak minden részletét ki nem bontó cselekvőség valósult meg. A T. Kúria által vizsgált, - azonban annak tartalmát ki nem bontó - szubjektivitás Indítványozó álláspontja szerint azon körben vehető figyelembe, hogy az adott műsorszám vonatkozásában a szerkesztő milyen témákat válogat be és jelenít meg. Azonban ezen cselekvőség arra ki nem terjedhet, hogy a hírhez tartozó, azzal szorosan összefüggő hír-részletet meg nem jeleníti. Ez nem egyenlő a T. Kúria által nevesített arányosság követelményével. Ezen arányosság vizsgálata fel sem merülhet, tekintettel arra, hogy jelen esetben a Médiaszolgáltató cselekvősége nem arra irányult, hogy válogatott a rendelkezésre álló tény-információkból, hanem egy szerkesztett hír egyik részét hallgatta el. Indítványozó nem vitatja, hogy objektív körülmény az, hogy a rendelkezésre álló időkeret alatt a tudomására jutott hírekből képes a Médiaszolgáltató szelektálni, azonban jelen alkotmányjogi panasszal érintett esetben kétséget kizáróan kiderült, hogy a Médiaszolgáltató objektíve ismerhette a hír meg nem jelenített részét, azonban a műsorszámába azt be nem szerkesztette. Indítványozó álláspontja szerint ez különösen azért sérelmes, mert a meg nem jelenített hír-részlet nem illett a szerkesztőség „hivatalos” álláspontjába. Ezen cselekvőségre erősített rá a műsorvezető moderálási stílusa, amely kifejezetten agresszív és negligáló volt az ellenvéleményt megjeleníteni próbáló szakértővel szemben. Vagyis maga a műsorszerkesztés és a műsorvezetés egyben eredményezte azt, hogy a néző számára ki nem derült a tényleges hír, így egy, a kormány tevékenységére és annak megítélésére kiható hír nem megfelelő módon, nem kiegyensúlyozottan jelenítődött meg, amely következtében **a Médiaszolgáltató elzárta a nézőt a közérdeklődésre számot tartó adattól.**

Indítványozó álláspontja szerint nem vitatható, hogy a regnáló végrehajtó hatalom tevékenységével összefüggésben megjelent hírek közérdeklődésre számot tartónak minősülnek, amelyekre kihat az Alaptörvény VI. cikk (2) bekezdésében nevesített információszabadság alapjoga.

Indítványozó vitatja a Kúria ítéletében foglalt azon megállapítást, hogy az időszzerűség szenvedhet csorbát műsorszámok sorozata esetén. Tekintettel azon tényre, hogy információs társadalom következtében jelentős mértékben felgyorsult a hírek, információk átadása, maguknak a Médiaszolgáltatóknak az érdeke és jogszabályi kötelezettsége, hogy a lehető legpontosabb és leghitelesebb tájékoztatást nyújtsák a nézők számára. Nem vitatott, hogy van egy objektív időbeli korlát a szerkesztőségek vonatkozásában, nevezetesen a médiatartalom – különös tekintettel egy audiovizuális, naponta, meghatározott időpontban megjelenő – adásba kerülésének az ideje. Azonban éppen a sorozatműsorszámok, kiemelten a hírműsorok adnak lehetőséget arra, hogy a korábbi műsorszámba még be nem szerkesztett, adott esetben az adás ideje alatt nem tudott hír, információ a következő műsorszámban már megjelenítésre kerüljön. Ellenkező esetben a műsorszám elveszítené a hírműsor jellegét.

Indítványozó hangsúlyozza, hogy jelen ügygel összefüggésben a jog- és alapjogsérelem abban nyilvánult meg, hogy egy, a szerkesztőség által megjelenített hírhez kapcsolódó, általuk is – legalábbis elvárhatóan - ismert hír-részletet nem közöltek, azt elhallgatták, így a hír hiányos volt, így az meg nem felelhetett a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményének, így a közérdekű adat megismeréséhez való alapjog sérelmét valósította meg.

2.6.

Az Alaptörvény VI. cikk (2) bekezdésében foglalt közérdekű adatok terjesztéséhez való jog és kötelezettség

Indítványozói álláspont szerint az Alaptörvény VI. cikk (2) bekezdésében foglalt közérdekű adatok megismeréséhez való jog az állampolgárok, a közönség oldalán olyan jogot jelent, amely a másik oldalon nyilvánvalóan kötelezettséget keletkeztet. Hiszen ahhoz, hogy a közérdekű adatok megismerhetőek legyenek, azt az arra hivatott médiaszolgáltatóknak, sajtószerveknak közölniük, terjeszteniük kell. Ezért a VI. cikk (2) bekezdésében foglalt terjesztés a médiaszolgáltatók oldalán nem csak jogként, hanem kötelezettségként is meg kell, hogy jelenjen. Annak vonatkozásában, hogy mi minősül közérdekű adatnak, közérdeklődésre számot tartó hírnek, egyrészt a vonatkozó törvény, másrészt (a törvényi definíciót tágítva) az Alkotmánybíróság gyakorlata ad iránymutatást. Azzal természetesen Indítványozó tisztában van, hogy a szerkesztői szabadság körébe tartozik fentiek figyelembe vétele mellett annak meghatározása és kiválasztása, hogy mely hírekről kíván tudósítani, mely híreket kíván adásába beszerkeszteni. Amennyiben valamely hírt beszerkeszt, akkor a hír közlésének már olyannak kell lennie, amely megfelel mind a törvényi, mind az alaptörvényi előírásoknak.

A 32/1992. (V.29.) AB határozat szerint a közérdekű adatok nyilvánossága és megismerhetősége az Alkotmányban biztosított, az alaptörvényből közvetlenül is fakadó alapvető jog. A közérdekű információkhoz való szabad hozzáférés lehetővé teszi a választott népképviselői testületek, a

végrehajtó hatalom, a közigazgatás jogszerűségének és hatékonyságának ellenőrzését, serkenti azok demokratikus működését. A közügyek bonyolultsága miatt a közhatalmi döntéshozatalra, az ügyek intézésére gyakorolt állampolgári ellenőrzés és befolyás csak akkor lehet hatékony, ha az illetékes szervek felfedik a szükséges információkat.

A közérdekű adat a törvényi definíción túl az Alkotmánybíróság több határozata alapján alkotmányi értelemben véve mindaz, aminek a nyilvánossága azt a célt szolgálja, hogy a közhatalom működése megismerhető legyen.³

Álláspontom szerint jelen esetben a Médiaszolgáltató – helyesen - úgy döntött, hogy a tárgybeli hír közérdeklődésre tart számot, és azt beszerkeszti hírműsorába. Ennek során azonban nem a jogszabályoknak megfelelően járt el, ugyanis csak a hír egy részletét, és nem az egész, teljes, pontos, tényszerű hírt közölte, így a fenti alaptörvényi kötelezettségének sem tett eleget, ezáltal sérült az információs szabadsághoz való jog.

3./

Magyarország Alaptörvénye

IX. cikk

(2) Magyarország elismeri és védi a sajtó szabadságát és sokszínűségét, biztosítja a demokratikus közvélemény kialakulásához szükséges szabad tájékoztatás feltételeit.

Ahogy az Indítványozó jelen panasz II. pontjában is kifejtette, tisztában van azon ténnyel, hogy a T. Alkotmánybírósághoz benyújtott alkotmányjogi panasz esetében nem elégséges az egyéni érdeksérelm, valamint a Kúria ítéletének kritikai hangvételű előadása. Ahhoz, hogy a T. Alkotmánybíróság Indítványozó beadványával érdemben foglalkozzon, szükségeltetik az egyéni jog- és érdeksérelmen túl az alkotmányjogi panasszal érintett kúriai ítélet alapjogsértő volta.

Indítványozó álláspontja szerint jelen esetben ez fennáll, tekintettel arra, hogy a Médiaszolgáltató cselekvősege olyan mértékben sértette az Alaptörvény VI. cikk (2) bekezdésében foglalt információs szabadság alapjogát, hogy az kihatott az egyéni túl a társadalom egészére. Ezzel az Alaptörvényben foglalt értékek sérelme valósult meg.

Indítványozó álláspontja szerint a Médiaszolgáltató cselekvősege elzárta a közérdekű, közérdeklődésre számot tartó adatok egy részétől a nyilvánosságot azzal, hogy a műsorszámába szerkesztett hír egyik részletét (az állítás cáfolatát, mint tényállítást) meg nem jelenítette. Ennek következtében a nyilvánosság elé nem a valós, tényszerű és tárgyilagos hírt tárta, így a nézők a valóságnak nem megfelelő hírre, tény-részletekre vonatkoztatva alakíthatták ki nézőpontjukat, egyéni véleményüket, valamint csupán korlátozott, a Médiaszolgáltató általi keretek között jutottak a konkrét hírhez.

³ Dr. Szilágyi Károly – Jóri András – Szabó Máté Dániel: Az információs szabadság elektronikus kézikönyve
<http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tkt/informacioszabadsag/ch02s03.html>

Fentebb kifejtettekből kitűnik, hogy a Médiaszolgáltató cselekvősege alkalmas volt arra, hogy a hírt, és ezáltal a közönség véleményalkotását manipulálja. Tájékoztatása a valóságnak nem felelt meg, és az Smtv. 13. §-ban nevesített kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményébe ütközött.

Itt hivatkozom az EBH2013.K.21. számú döntésre, amelyben a szerkesztői szabadság körében a Kúria megállapította, hogy „a szerkesztői szabadság gyakorlása nem korlátozhatja a kiegyensúlyozott tájékoztatás fogalmába tartozó, sokoldalú, tényyszerű, időszerű, tárgyilagos tájékoztatás követelményét (2010. évi CLXXXV. törvény 12. §, 2010. évi CIV. törvény 13. §)”. Továbbá kiemelte, hogy a témaazonosság nem egyenlő a híraazonossággal, illetve, hogy nem több, közérdeklődésre számot tartó eseményről döntött a műsorszámba való szerkesztéskor a médiaszolgáltató, hanem egy konkrét esemény kapcsán mellőzött egy tájékoztatást.

Indítványozó álláspontja szerint jelen alkotmányjogi panasszal érintett ügyben is ez valósult meg, így érthetetlen, hogy a Kúria a korábbi döntéséből levont jogi következtetését jelen ügygel összefüggésben miért nem alkalmazta. Továbbá a hivatkozott kúriai döntés kiemelte, hogy annak ellenére, hogy a szerkesztői szabadság körébe tartozik az, hogy mely hírt tart közérdeklődésre számot tartónak, valamint, melyről akar tudósítani, magának a válogatásnak körültekintőnek kell lennie, az önkényes nem lehet. Indítványozó álláspontja szerint a Médiaszolgáltató megvalósított cselekvősege önkényesen, az adott témával kapcsolatos szerkesztőségi álláspontnak megfelelően szelektált a hírhez tartozó hír-részletek között, amelynek következtében egy manipulált, a kiegyensúlyozott tájékoztatást nélkülöző és irányított médiatartalom jelent meg.

A hivatkozott IX. cikk (2) bekezdésében foglaltakkal mindez úgy hozható összefüggésbe, hogy egy ilyen módon közölt, hiányos „hír”, amely éppen a leközlött hírben foglalt tényállítás cáfolatát tartalmazó hír-részletet mellőzött, hallgatott el, nyilvánvalóan nem lehet alkalmas arra, hogy a demokratikus közvélemény kialakulásához szükséges szabad tájékoztatás követelményének megfeleljen.

IV. A szerkesztői szabadság határai – az Alkotmánybíróság 1/2007. (I.18.) számú határozata

Indítványozó álláspontja szerint a Kúriának vizsgálnia kellett volna azt, hogy hol húzódnak a szerkesztői szabadság mérlegelésének jogi határai.

A T. Alkotmánybíróság a már hivatkozott határozatában (1/2007. (I.18.) AB határozat) vizsgálta a korábbi médiatörvénnyel összefüggésben a szerkesztői szabadság kérdéskörét, alkotmányos kereteit és annak korlátait. Ezen precedensre Indítványozó az elsőfokú eljárás során kifejezetten hivatkozott.

A T. Alkotmánybíróság kiemelte, hogy a tájékoztatási monopóliumok létrejöttének megakadályozása alkotmányos cél. Tekintettel arra, hogy a tájékoztatási monopólium „a „véleménymonopóliumok” kialakulásának veszélyét jelentik, ezért legitim célként fogadja el az Alkotmánybíróság a véleménypluralizmus fenntartását. E cél elérése érdekében korlátozza a kiegyensúlyozottság követelménye a műsorszolgáltató szerkesztési szabadságát.”

Kiemelte továbbá, hogy „általánosan elfogadott, hogy a rádiós és televíziós műsorszolgáltatás véleményformáló hatása és a mozgóképek, hangok, élő tudósítások meggyőző ereje sokszorosa az egyéb információs társadalmi szolgáltatások gondolkodásra ható erejének.”

Vagyis az T. Alkotmánybíróság kimunkált gyakorlata szerint a véleménypluralizmus fenntartása érdekében korlátozható a szerkesztői szabadság a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményével.

Indítványozó nem vitatja el a szerkesztői szabadság körében a Médiaszolgáltató, szerkesztő mérlegelési jogkörét a műsorszám szerkesztett téma vonatkozásában. Azonban vitatja az elsőfokú bíróság és a Kúria e körben kialakított jogi álláspontját annak alapjogsértő volta miatt.

Az Smtv. 13. §-ban foglalt rendelkezés megadja a mérlegelés jogi kereteit, amely hivatkozott alkotmánybírósági határozat szerint nem sértheti a véleménynyilvánítás alapjogát. Indítványozó álláspontja szerint a véleménypluralizmus fenntartására vonatkozó alkotmánybírósági gyakorlat hat magára a sajtószabadság alapjogi érvényesülésére (Alaptörvény IX. cikk (2) bekezdés), amely kihat az információszabadság alapjogára is. Az Alaptörvény IX. cikk (2) bekezdés második fordulata tételezi a VI. cikk (2) bekezdés érvényesülését. Indítványozó álláspontja szerint ezen alapjogok szoros kölcsönhatásban tudnak csak érvényesülni. A véleménymonopólium kialakulásával sérül a sajtószabadság alapjogi követelménye, vagyis nem valósul meg a sokoldalú tájékoztatás, amely értelemszerűen hat a véleménynyilvánítás szabadságára is. Amennyiben nem valósul meg a közvélemény szabad tájékoztatása, nem érvényesül az információszabadság alapjoga. Egyoldalú tájékoztatás esetén ugyanis a közvélemény nem értesülhet a közérdekű, közérdeklődésre számot tartó adatokról, tényekről, információkról.

Indítványozó abban osztotta a Kúria álláspontját, hogy a mérlegelési jogkör vizsgálatakor értékelni kell a hírek, tények, adatok rendelkezésre állását, valamint a műsorszám szerkesztésekor a folyamat időbeliségét, mint objektív tényezőt, továbbá, hogy a mérlegelés lehetősége magában hordozza a szubjektivitás megjelenését is. Azonban ezen szubjektum, a szerkesztő szubjektuma nem eredményezhet alapjogsérelmet.

Jelen alkotmányjogi panasszal érintett műsorszám vonatkozásában azonban bebizonyosodott, hogy a Médiaszolgáltató által meg nem jelenített hír-részletről tudomással lehetett a szerkesztőség, ugyanis amint arra Indítványozó hivatkozott, az index.hu internetes hírportálon 2012. szeptember 06. napján 16 óra 33 perckor került közzétételre a releváns hír⁴, a nol.hu internetes hírportálon megjelenő cikk pedig 2012. szeptember 06. napján 20 óra 55 perckor került publikálásra⁵.

Emellett a műsorszámában nyilatkozó szakértő is konkrétan utalt a meg nem jelenített hír másik részletére, azonban a hír-részlet ezen része, mint vélemény jelenítődött meg, amely alkalmas volt a nézők dezinformálására. Indítványozó álláspontja szerint külön értékelés alá kellett volna esnie azon ténynek, hogy a jogsértő cselekvőseget a közszolgálati médium híradó, valamint hír-háttér műsorszám fejtette ki.

⁴ „Milyen áron nem kell az IMF-bitel?” c. cikk

⁵ „Elismerték Sárvárról: nem létezik a 10 pontos IMF-lista” c. cikk

V. Összegzés

Indítványozó álláspontja szerint az alapjogsérelem megállapítása körében értékelendők a következő tények:

- a) Tény az, hogy a műsorszámban megjelenített hír-részlet és a hír egésze közérdeklődésre számot tartó volt.
- b) Tény, hogy a Médiaszolgáltató a műsorszámban nem az egész hírt/hír-csokrot jelenítette meg, hanem annak csak egy részletét.
- c) Tény, hogy a Médiaszolgáltató mérlegelése körében a műsorszám készítésekor a szerkesztők szelektáltak a hírhez tartozó tények köréből.
- d) Tény, hogy a szelektálás eredményeként a műsorszámba szerkesztett hír-részlet alkalmas volt a közvélemény manipulálására, amely következtében a nézők nem a valóságnak megfelelő hírhez jutottak hozzá.

Indítványozó nem vitatja a szerkesztői szabadság körében azt, hogy a Médiaszolgáltatónak joga van a műsorszám készítésekor mérlegelése körébe vonni azt, hogy mely hírek, tények kerülnek a megjelenített médiatartalomba. Indítványozó továbbá elfogadja a Kúria ítéletében foglalt azon megállapítást is, miszerint „*ezen folyamat szubjektív elemeket is hordoz magában*”. Azonban határozott indítványozói álláspont szerint jelen alkotmányjogi panasszal érintett ügyben éppen az volt a jogvita tárgya, hogy az Smtv. 13. §-ban nevesített kiegyensúlyozott tájékoztatás esetén hol húzódik meg a szerkesztői szabadság határa, vagyis mekkora mozgástér áll a szerkesztők rendelkezésére a mérlegelés során. A Kúria által elfoglalt álláspont Indítványozó szerint téves, nevezetesen az, hogy a Kúria általános érvényű állásfoglalást konkrét egyedi ügyben nem adhat.

Indítványozó hangsúlyozza, hogy a Kúria, mint legfőbb jogalkalmazó és az egységes joggyakorlat megteremtéséért felelős szerv által konkrét, egyedi ügyekben hozott döntése általános érvénnyel kihat a jogalkalmazó szervek jogszabály-értelmezésére.

Indítványozó azon okból fordult a T. Alkotmánybírósághoz, mert álláspontja szerint a fentebb kifejtett kérdésre, vagyis arra, hogy az Smtv. 13. §-nak értelmezésében a szerkesztői szabadság mérlegelési körének melyek a határai, az eljáró bíróságok választ nem adtak. Tekintettel azonban arra, hogy ezen jogszabályhely vonatkozásában több alapjog érvényesülési köre is érintett, valamint elfogadva a Kúria e körben kifejtett álláspontját, nevezetesen azt, hogy a mérlegelési folyamatban jelentékeny módon megjelenik szubjektív elem, nélkülözhetetlen a T. Alkotmánybíróság állásfoglalása.

Indítványozó határozott álláspontja szerint, amennyiben a tájékoztatás nem kiegyensúlyozott, fogalmilag kizárt az információs szabadság alapjogának sérelem nélküli érvényesülése. Az információs szabadság alapjoga ugyanis magában foglalja a hírekről, tényekről való megfelelő tájékoztatást, amely kiegyensúlyozott tájékoztatást feltételez.

Jelen alkotmányjogi panasszal érintett ítélet meghozatalakor a Kúria az Indítványozó által hivatkozott alkotmánybíróági határozatokat figyelembe nem vette. Indítványozó szerint ezen tény önmagában megalapozza az ítélet alaptörvény-ellenességét, ugyanis a jogkérdés eldöntésekor a Kúriának az alapjogvédelmi funkciójából adódóan (Alaptörvény 28. cikk) e határozatokat alkalmaznia kellett volna döntéshozatala során.

Az 1/2007 (I.18.) AB határozat érinti a szerkesztői szabadság alaptörvényi határait, azonban a megváltozott jogszabályi környezet Indítványozó szerint szükségessé teszi a szerkesztői szabadság objektív és szubjektív határainak megvonását.

Jelen alkotmányjogi panasszal érintett kúriai ítélet és annak „hiányosságai” rávilágítanak azon körülményre, hogy a meglévő szabályozási környezet aggálymentesen nem biztosítja a nézők érdekeit, és a Médiaszolgáltató számára előírt kiegyensúlyozott tájékoztatási kötelezettség negatív határait meg nem szabja. Indítványozó álláspontja szerint elengedhetetlen a jövőbeni joggyakorlat és a megfelelő jogértelmezés érdekében, hogy a T. Alkotmánybíróság konkretizálja a szerkesztői szabadság határait megvonó jogi szempontokat a véleménymonopólium kialakulásán túl. Tekintettel arra, hogy a kialakult médiastruktúra és egyes Médiaszolgáltatók által követett gyakorlat jelentősen csorbítja a nézők alapjogait, és véleménymonopólium kialakulásához vezet, ezért az demokratikus berendezkedésű jogállami keretek között nem lehet elfogadható.

Indítványozó határozott álláspontja szerint a T. Alkotmánybíróságnak kell irányt mutatni abban a tekintetben, hogy hol húzódnak meg a szerkesztői szabadság objektív és szubjektív határai, melyek azok a körülmények, amelyek a szubjektív elemek olyan fokú megjelenését eredményezik, hogy az már jogszabálysértést és alaptörvény-ellenességet eredményez.

A kiegyensúlyozott tájékoztatás, tekintettel az abban megjelenő alapjogokra, csak annak jogszabályi megvalósulása esetén valósíthat meg Alaptörvénynek megfelelő és alapjogokat nem sértő cselekvőiséget. Indítványozó álláspontja szerint a kiegyensúlyozott tájékoztatási kötelezettség sérelme szükségszerűen alapjogok sérelmével is jár, tekintettel arra, hogy az Alaptörvényben nevesített információszabadság egyik jogszabályi megvalósulása az Smtv. 13. §-nak rendelkezésében ölt testet. Ezen összefüggést az eljáró bíróságok fel nem ismerték.

Indítványozó álláspontja szerint az alapjogsérelem abban áll, hogy a Médiaszolgáltató által a műsorszamba szerkesztett hír egyik részletét meg nem jelenítette, továbbá a műsorvezető agresszív fellépése következtében a hír másik részletét véleményként előadó szakértő a szerkesztőség által nem osztott tény-kérdést kellően kifejtteni nem tudta. Ennek következtében a nézők közérdeklődésre számot tartó adattól lettek elzárva, amely egyértelműen sérti az Alaptörvény VI. cikk (2) bekezdésében biztosított információszabadsághoz való alapjogot.

Indítványozó utal arra, hogy ezen alapjog hivatott – a T. Alkotmánybíróság által kimunkált gyakorlat szerint – megvalósítani a társadalmi kontrollt a választott népképviselői szervek, valamint a végrehajtó hatalom felett. Ezen garanciális szerepéből adódóan kiemelten fontos ezen alapjog aggálymentes, jogszabálynak és az alaptörvényi rendelkezéseknek megfelelő érvényesülése.

Mindezekre tekintettel Indítványozó álláspontja szerint a támadott kúriai döntés nyomán sérültek az Alaptörvény VI. cikk (2) bekezdésében, és IX. cikk (2) bekezdésében foglaltak, ezért Indítványozó kéri a T. Alkotmánybíróság eljárását és a felmerült alapjog-sérelem orvoslását.

Az elsőfokú és felülvizsgálati eljárásban előterjesztett beadványaimban foglaltakat továbbra is fenntartom és kifejezetten jelen alkotmányjogi panasz részének tekintem.

Kötelező jogi képviseltem igazolására 9. szám alatt csatolom ügyvédi meghatalmazásomat.

Az Abtv. 68. §-a alapján kijelentem, hogy jelen indítványom nyilvánosságra hozatalához hozzájárulok, nyilatkozatomat 10. szám alatt csatolom.

Csatolt dokumentumok listája:

1. szám alatt: Indítványozó kérelme a Médiaszolgáltatóhoz
2. szám alatt: Indítványozó kérelme a Médiatanácshoz
3. szám alatt: Médiatanács 1847/2012 (X.17.) sz. határozata
4. szám alatt: Indítványozó keresetlevele
5. szám alatt: Elsőfokú ítélet – Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság
6.K.30.218/2013/9. számon meghozott ítélete
6. szám alatt: Indítványozó felülvizsgálati kérelme
7. szám alatt: A Kúria Kfv.III.37.242/2013/3. számon meghozott ítélete
8. szám alatt: Indítványozó, mint felperes 2013. március 12. napján kelt előkészítő irata
9. szám alatt: Ügyvédi meghatalmazás
10. szám alatt: Indítványozó jognyilatkozata

Az indítványban foglalt érvek alapján ismételten kérem a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy a Kúria Kfv. III. 37.242/2013/3. számú ítéletének alaptörvény-ellenességét megállapítani, és a határozatot megsemmisíteni szíveskedjen.

Kelt Szombathelyen, 2013. október 28. napján

Tisztelettel

Dr. Czeglédy Ügyvédi Iroda
9700 Szombathely, Kossuth L. u. 8.
Adószám: 18149605-2-18
HUF 18400010-03547891-60100013
3.

Gyurcsány Ferenc indítványozó képviselőjében
dr. Czeglédy Csaba ügyvéd